

եանէ միւսարտաթ իյլէտիք . միւս-
լագաթը վազըս սիւալ վէ ճէվապ
սուրէթնտէ ճէրէեան իթտիկին-
տէն, տնիյլէ տէրճ իտիեօրուզ .
Քէօյլէ քի .

Սէր մուհարրիւմիդ . — Էվրօ-
պահա նէտէն կիթմիշ իտիկիդ .

Մուրատ պէյ . — Էվրօպահա եա
լընըգ աւվալը տալիսիեէեէ միւ-
թաալիգ օլմագ իւզրէ կիթմիշ
օլտուղուսա զահիպ օլանլար, բէք
խէթա իթմիշէր տիր . Էթթէտէն
պէրի, պիլիսասէ Էրմէնի մէնէլէ-
սինին զուհուրինտէն պէրի, Օս-
մանլը ալէմի, վէ ալէլ ումուս իս-
լամ ալէմի հազգընտա, Էվրօպա-
նա զահեթ մուզիթը Նէշրիեաթ
մէլտան ալմը իտի, պուսլարըն
պիր գըսմը պիր զարագա մէպնի
օլա պիլէ, պիր գըսմը տա Շարգ
ալէմինէ տէմի վուզուսթտան ի-
լէրու կէլտիկինէ իթիգատըմ օլ-
տուղու ճիհէթլէ, միւսքին մէր-
թէպէ պուսուս մագարըմընը
տէթ իթմէք մագատը վաթան-
բէրվէրանսիլէ, վէ հազըգաթը
հալի ալէմի մէտէնիյեթլէ իլամ
իթմէք Էթիյիյեթի խալիբէսիլէ
կիթմիշ իտի . հաթթա, Էվրօ-
պահա զարըն միւտաֆաատան
պաշղա, ումուրու իտաթէյի տա-
խիլիեէեէ տաթիր, հազգըմըտա
Էվրօպանըն հիւսնի նագարընը ի-
մալէ իտէճէք ճիհէթտէն մագատա
պահս իթմէկէ նիյեթթիմ եօգ ի-
տի, վազըս պուս մէսլէքտէ թէ-
մալիլէ սապիթ զալընտը իտտիա
սընտա պուսուսմալ, լաքին կէօ-
րիւլէն թէպէտտիլիւն էսպապը
պիւսպիւթիւն պաշղա տըր . մա-
մաֆիհ Նէշրիեաթըն օրէնք քէնպ
իթմէսինէ իլք Էվվէլ թէէսսիւֆ ի-
տէճէթէրտէն պիրի պէն օլտու-
ղուսա թէէմին իտէրիմ .

— Էվրօպա զազէթալարընտա,
ալտէթ իթմէմէլիկինիդ հազգըն-
տա նասիհաթ զըլըգը շէյլէր
կէօրմիշ իտիմ, պուսլարըն սըհ
հիթի Նէ՞ տէրէճէեէ գատար տըր .
— Պէօլլէ նասիհաթլար վազը
օլտուղուսան ալը վար տըր, վէ
պուս նասիհաթտա պուսուսմալար,
քէնալիլէրինն ճիտտի պիր նասի-
հաթտա պուսուստուղլարընտա գա-
նիլ իտիլէր, պէնիմ իսէ պուս ֆիք-
րին ետլըն պիր ֆիքր օլտուղու-
նա գաւաթըն քեմալիլէ վար իտի .

Պալտաթ գիքր իթմիկիմ Նէշ-
րիեաթտան տօլանը, ումուրու տա
խիլիեէմիլլէ պէրապէր միւտտիւրա
նը ումուրուսալ հազգընտա, Էվ-
րօպա էֆէքարը բէք ետլըն օլուպ,
վիրիլէն սէօպէ . վազը օլան թէհա
հիւտէ թիսեթթ օլուսմաեազընը
իլէրուսէ սիւրմէկէ ուլըմը օլ-
տուղլարընտան, կիւեա հազգըմ-
տա վիրիլտիկի իտտիա օլուսման
վատիւտէ հիւքիւսիւզ գալաճա-
ղընը կէօսթէրմէք իթմէտիլէր,
հալպուս քի, վատէ՞ Նէ իւզուս վար
սըրֆ մուտտէլէթ ու մէրհամէթի
Սէնիյիլէնէ իլթիհա իտէն էն պիւ-
լիւք ճանի հազգընտա տալիս էլ
թաֆ ու ինտաթըն հիշ պիր վա-
զըլթտա տիրիդ օլուսմաեազընը, պէն-
ճէ միւսէրէպ ու միւսէլլէմ օլ-
տուղուստան, էլտէ իթմէք խաթ-
ըմա պիրի կէլմէտի . հաթթա պու-
սուսլարտա Էվրօպատա հիւքիւսէ-
թիմիդ հազգընտա հասըլ օլան
պաթիլ ֆիքրի, ֆիլիլէն թէքիպ
իթմէք իթմէտիմ . նասըլ քի, սա-
նէյի ինտաթթվաեթի հազգընթի

Փատիլահիտէ, ֆիքրի մէքըրուտէ
եանըմաեղըմտա սապիթ օլմուշ
տուր .

(Մապատի վար)

ԱՋԳԱՅԻՆ

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
Ազգային Պատրիարքարանի

Յաւաշիկայ երեքշաբթի օր, օ-
գոստոս 19, Օգոստոսիւս Սուլ-
թանին զահալալութեան տարե-
դարձը լինելով, նոյն օրն նախա-
գահութեամբ Ամեն . Սըրազան
Պատրիարք Հօր, հանդիսաւոր բա-
րարեմաղթութիւնք տեղի պիտի
ունենան Մայր Եկեղեցւոյ մէջ
վասն արեւշատութեան եւ թան-
կաքին կենաց նորին Կայսերական
Վեհափառութեան .

Ուստի, կը հրաւիրուին Մայրա-
քաղաքիս Ս. Եկեղեցեաց քարո-
ղիչք, ազգային ապիճանաւորք,
եւ Ընդհանուր ու վարչական ժո-
ղովոց եւ Տեսուչ ու Թաղական Խոր-
հրդոց եւ Հոգաբարձութեանց ա-
նաճաք, նոյն օրն, առաւօտեան
ժամ 3 ու կէսին ներկայ գտնուի
անվրէպ ի Պատրիարքարանս, իբր
հրաւիրագիր նկատելով ներկայ
յայտարարութիւնն .

15 օգոստոս 1897 (Կնիք)

ԻԶԳԻՑ ՄԷՔԹԷՊԻ ԹԵՎԶԻԻ ՄԻԻԲԵԱՅԻՆԻ

Կէչէնլէրտէ, Բիւզանդիոնտա
պիր մէքթուպ տէրճ իթտիլէրէք,
իզմիտ վիճակընտա հիշ մէքթէպ
եօգ տուր կիպի կէօսթէրէն Մու-
շէղ Վ. Ին, Բիւզանդիոն 239 նիւմէ-
րօլու, եանի կէչէն սալը կիւնքի
նիւսիսիտէ տէրճ իտիլիշ օլան
պիր Թէվգիի Միւքեաթաթ մէք-
թուպու իլէ իշպու նիւսիսիտէ
քի Ատարազար մէքթուպուս ու
գուստընը սապէթ իտէրիդ .

ԹԱՇԻՀ

Էվվէլլէրի նիւսիսիտէ, միւթէ-
վէֆիեէ Տիկին Նեկտար Գաղազ
եանըն ճէնազէսի րուհանի աեի-
նիտէ, Գեթ . Բարթոլիմէոս Սըր-
բազան հազըթթիլէրի իշին տալիս
հազըր պուսուսմուշտուր տէնիլմիշ
իտի, կէչի Սըրբազանը միւշարի-
լէյս տալիս տալէթ օլուսմուշ ի-
սէ տէ, նամիկաճըլտըն սէպէ-
պինտէն պուսուսմաեազլարըն
տան, թաւաֆլարընտան խասէ-
թէն Արթ . Արիտապէս Ծ . Վար-
գ ապետ Վանքեանը կէօնտէրտիք-
լէրի մէվսուգան անլալըմը տըր .
սօնրատան ալընան մալիւսաթա
կէօրէ, ճէնազէ քիլիստէն չըգա-
րըլտըգտան սօնրա . Թօրանմըշ
օլան պիր չօգ ֆուգարալարա սա-
տագալար թէվգիինէ հիւմէթ օ-
լուսմուշ տուր .

Գաղազեան ընտանիքը իր խորին
շնորհակալութիւնը կը յայտնէ ա-
մեն անոնց որք հաճեցան ներկայ
գտնուիլ, հանգուցեալ Տիկին Նեկ-
տար Գաղազեանի թաղման հան-
դիսին, եւ այս առթիւ մատուցա-
նել իրենց ցաւակցական զգացում-
ները .

ՃԵՎԱՊ

Ազիզիմ Սիրուն Էֆէնտի,

Մէքթուպուսնութեամբ մասնաւոր
թիւնէ գատար օգուտուս, շու-
սօնրաքի հատտէն զիեատէ էսէ-
ֆէնիլիդ վէ տէհէթթմիդ վազը-
տան տօլանը գուհուրա կէչէն
հիւզն ու էսէֆիլիդ հէմբէք հազըլը
տըր, վէ հէմտէ խուսուսիլլէ արթըգ
չիմտի սիգին կիպի էսէֆ իտէնլէ-
րին ատէտի բէք չօղալմըշ տըր,
երեւոյթ տօգսան տօգուզ հալա-
րըմըն երեւելիստէն գանալը կիթ
մէքտէ տիր, հէֆսինին երեւելի-
տէ պիր մահաղնիյեթլէ էսէրի
հիւքմ իյլէմէքտէ տիր, զանն ի-
տէրսին քի քեաֆֆէսինին պիրէր
սէվկիւլիւսիւ վէֆաթ իթմիշ տիր .
հէֆսի, պուս հալին սօնիլ Նէ՞ օլա-
նագ տըր, պուս միւք ու միլլէթ
խաթիլլէրինն ճիհէթլէրի պէլա-
լարընտան նասըլ վէ Նէ՞ վազըթ
գուրթուլաճաղը, վէ եինն օլ էսկի
րահաթլըղըմը պուլաճաղը . . .
տէյի պիր պիրինն տէրտէ-
չիպ սիւալ իթմէքտէ տիրէր,
վէ իշպու էսասի տէրտարասընտա
հէրքէսին սաեիր պիւսիւք պիր
տէրտի տէ, էրմէնիլիք էքէ վէ
հիւսաղընտան ալըլըպտա, գուր-
թուլմագ վէ սուսմ վաթմանտալ-
լարըն էթիլլէթլէրին թէքարէն
դաղանագ իլին պիր չարէ պիր
թէտպիր պուսուսպիլմէսին տա-
նիր պիր էսէր կէօրիլլէմէք տիր,
տէյի մէրուս օլմագ տա տըրլար, նա
սըլ քի մէքըրու մէրագ ալթէնիտէ
եանանլարտան պիրի վէ պէլի տէ
պիրինսիտէ պիդ քէնտիմիդ օլ
մագտաեղ . չիւնքի, պիր թա-
գըմ ճանիլլէր սէպէպինտէն, սէա-
տէթ ու րահաթլըմըլը զայպ իթտի
կիմիդ շէօյլէ տուրուս, միւտտէթի
էօմթիւմիլլէրտէ էրմէնի օլտուղու
մուզ իլին, պազը հազըլը էսպապա
մէպին իթթիլար իթմէկէ ալըմըշ
օլտուղուսալ հալտէ, պուս կիւն իսէ,
էկէչիլի միւսքին օլա, էրմէնի օլ
տուղուսալ պիլէ ինքեաթէ գալ-
ղընագաղը գիրա, սատըգ իլէ միւֆ
սիտ ֆարգ օլուսմաեազընտան,
եալընը պուրատա տէկիլ, հաթթա
ալընան մալիւսաթ միւթէտտի-
տէտէն անլալըմագտա տըր քի,
հէր եէրտէ, էրմէնի լուղէթիլլէ
անալիսթիլլէր անլալըմագտա տըր .
վէ անալիսթիլլէր իսէ, հէր հիւ-
քիւսթ վէ հէր միլլէթ Նէգտին-
տէ մէքրուս ու մէնֆուր պիր չի-
քթթ իսմի տիր . չօգլար իլին քիւն
հիւնէ վարաճաեղ, եալընը սաթ-
հի պիր պազըլ իլէ մուհաքէմէ
իտէպիլտիլլէրինտէն, քէնտիլէր
ճէ հազըլը օլարագ, — Իեի էմ-
մա, ա՛յ էֆէնտիմ, հէր էրմէնի
խալի՞ն մի տիր, հէր էրմէնի միւֆ
սիտ մի տիր, հէր հիւսալ օլուսա-
նագ օլա, սահիհէն միւֆսիտ վէ ա-
նալիսթ, իլիմիլլէր տէկիլ երեւ-
տէ, հաթթա պիլտէ պիր տանէ
պիլլէ պուսուսագտա տէկիլ տիր .
պիլտէնալէյս հէր էրմէնիէ միւֆ
սիտ վէ անալիսթ նաղարըլա
պաղմագ, հիշ պիր ինսաֆա, ման-
թըղա վէ հազը ու ատալէթէ
մուվաֆըգ օլարագ, ումուսմին միլ-
լէթիմիլլէր Եաղըգ տէկիլ մի տիր .
միւֆսիտ վէ անալիսթ հէրքիմ իսէ
էլպէթթէ պիր կիւն տէկիլ իսէ
տիկէր պիր կիւն բէնչէլի հիւքիւ-

մէթէ տիւշէճէքտիր, վէ ճէգալի սէ
զասընը չէքէճէք տիր . . . —
տիւշէքտէ, վէ զիեատէսիլլէ մահ-
ղուս օլուպ սըղալմագտա տըր-
լար, Հալպուս քի, աղաճըգ իեի
տիւշիւնիլլէրտէկիւնտէտէ բէք ալի-
քեար սուրէթտէ անլալըմագտա
տըր քի, միլլէլի սաեիրէնին, հէֆ-
սիմիլլէ պիր նագարալա պաղմա-
նա սէպէպտէ պիդ քէնտիմիդ օլմու-
շուգ տուր, շէօյլէ քի, պիլի քէն-
տիլլէր պիր ալէթ իտէնլէր, շու-
եա պուս ֆէրտին եա հէյեթթ ու
թագըմըն իսմինի վիրմէնիպ, իլ-
լա ումուսմին միլլէթիմիլլէր իսմինի
վիրմիլլէր տիր . եանի պիլիմ պու-
տալա անալիսթլէր, հէր ճիւսա-
նէթի, կիւեա միլլէթճէ պիր խալը
ու սէվապտա պուսուսուս օլարտըր
կիպի, միլլէթիմիլլէր նասընա իլլէ-
միլլէր տիր, վէ միլլէթիմիլլէր մէն-
ֆաթթընը էն զիեատէ եաղըն-
տան կէօրիւպ չալըմագ վաղիֆէ-
սիլլէ միւքէլլէթ պուսուսան զաթ-
լար, վէ խուսուսիլլէ օլ րուհանի
պիւսիւք մէնէտաարալա, պիլլի
միսինիլլէ Նէ՞ եաթըլար տըր, հէրչի
պատապատ անլէրին տէֆէրինէ չա
լըլաճագ, վէ ումուսմէհալիմիլլէր սա-
գընտընագ Եէրտէ պիլլէր մէնֆա
աթթ չալսիսիլլէրինէ թօգ ունիտէ
միւլաճաղալար, վէ անտէն տէ
ֆաղալ օլարագ, պէլլէր էօմիւրլէ-
րինէ գատա իտիլի գօրգուսուլ-
լա միւֆսիտէրէ վէ անալիսթլէրէ
գաղը, միւսսիլլէր քարոլլար վի-
րէրէք ճահիլլէրիմիլլէր զաթթթ ուլ-
գուսուստան ուեանտըմալըլար
տըր . էօյլլէրին ումուսմին միլլէթի
միլլէր խալը ու մէնֆաթթընը մու-
ճիպ օլապիլլէր շէօյլէ տուր .
սուս, Եալընը պիր ֆաղըրա պէշ
բարալըգ էթմէք եէտիւմէկէ վէ
պէշ բարա գաղանալարա պիլլէ
միւքթէտիր քիմէլլէր օլմաեաղա-
րընը, ալէնէն խապէր վիրմէնիլլէր
տիր .

Մէքթուսլարըն ճէպի տէլիք վէ գար
նը աճ սէֆիլ հէրիլլէր օլտուղա-
րընը պիլտիլլէր միլլէր տիր, վէ եա-
լընը իլ իլտէն կէչտիքտէն եանիպիր
զալ տէհէթթմիլլէր վազըլար վու-
գուս պուսուսագտան վէ ճէօմա-
թըմըլ տիւշարը խաղապիլլէթ օլ-
տուղալարալ քօնրա, վէ օ տալի եաթըմ
աղը, Եէյլլէ չիւքին հալլէրտէ
պուսուսմալարըն տաեիր վազ-
լար վէ նասիհաթլար վիրմիլլէր
տիր, Հաթթա, էօյլլէ պիր միւհ-
իլք աթթթէ գաղը պաղապ պիր
սիւհալարը օլմաեաղը հալտէ, հիշ
տէկիլ իսէ, տէհէթթու պիր բա-
նաղընը սիւհալ իսթիմալիլլէր պի-
լէ ումուսմին էհալիմիլլէր սաղընտըր-
մաեա չալըլմալըլար տըր . Պաղը-
լար, իլին եալընը պիր քէնտիլլէր
նագար գըլարագ, միւֆսիտէրէ
վէ անալիսթլէրէ բանագրանքըն
հիշ պիր ֆաեիրտէն օլմաեաղա-
ղընը սէօյլլէր միլլէր տիր . Էվվէթ էօյ-
լէ տիր, վէ հէրքէստէ պիլլէր քի,
պիր միլլէթին խաղապըն մուհիպ
օլմաեա գաղըլան, վէ քէնտի էօ-
լիւմիլլէր կէօգէ ալարագ, հէր նէ-
վի ճիւսանէթ աթթէլլէն սալան ա-
տէմէրէն, բանագրանքըն հիշ պիր
թէէսսիլլէր օլմագ, չիւքի աղըլ-
լարը գաթէն պաղապընտան ուլ-
մուշ, վէ Ալահալարընը Բէլղապէրլէ
րինի զաթթէ ունիթմուլար տըր,
եալընը պիր գալ լիւրա թամալ իլէ
մէնուս օլմուլար տըր, լաքին,

դէմքերն պաշտօն կէտնա պիտ թէ-
էստիրի մուծիպ օլաճագլարը թա-
պիտ տիր .

Պիգիմ իթիգատը գալիմիդէ ,
միլլէթիմիգին զարարարը նօգթա
յի նազարընտան պագլարը թագ-
տիրտէ , անարչիսթլէր , նէ մէր-
թէպէ մէսուլիյիթլէթ թաճթընտա
պուլունմուշլար իսէ , քարոզիչլէր
իլէ պաշտապուլունմանլարըմըդ տա-
խի , փագթաթ սալլթ մանէն , ալ-
նի տէրէճէտէ մէսուլիյիթլէթ թաճ
թընտապուլունմուշլար տըր , վէ
հալէտապապուլունմադտա օլտուգ-
լարընտան , անիզանէ վէ խալիսա-
նէ կէրէք Կրօնական վէ կէրէք
փաղաքական ժողովարըն նազարը
տիգ գաթ վէ բիգթաթլարըն տա-
վէթ իտէրիգ ,

Վէ , կէրչի պիլիբիգ . չիմտի , Նիչէ
մուհաքէմէյի սալլթմէտէն մահրուժ
պուլունմանլար , պիգիմ պու սեյ-
լէտիքլէրմիդէ գարը տախի պիբ
չօգ էպէհանէ վէ հագթաթըգնա
մանէալար վիթէճէթլէր , վէ պուլ-
լարը ալէնէն տիգթաթ իտիպ պիլ-
տիկիմիգտէն տօլաքտա կիւճէնէ-
ճէթլէր տիր . . . լաթին , չօգ տէ-
կիլ իսլլըթը պէյ օն սէնէ սօնթա ,
իսսաֆ իւզթէ վէ սէրին դան իլէ
օգուլանլարտա , հիչ չիւհէճիդ
եօգտուր քի , ահը տէրուլէր
չէքէքէք հաթթլար օգուլանմադ-
լար տըր , հալպու քի գուշ գա-
փէստէն ուշմուշ , իչ իչտէն կէչիչ
վէ զարարտա զարար հալիստէ գալ-
մը՛ յաճագ տըր . . .

Հէր էհիտ տիգթաթ անլաքապի-
լիբ քի , պիգ պուլլարը միւտահին
ճէ սեյլէմէթլէ , քէնտի քեարմը-
գա չալլըմաքեպ , անճագ միլլէթի
անըտըրըմըգտան քէնտի զարարը-
մըգը մուծիպ օլաճագտեթ , չիւն-
քի ճիւնանէթէ տաեթի տախի ճիւ-
նէթ պուլունմադտա տըր . նասըլ
քի իսպաթը քէնտի իւզթէթիգտէ
կէօրիլմէթտէ տիր , էվվէթ պու-
տա պիլիլլէթ տիր , միւտահին .
իլէ իտիպիլլէթ սեյլէմէթլէթ քի ,
թէքթիլ միլլէթիմիգ , հալէա պիբ
զափլէթ ուզուլունմադտա պուլուն-
մադա , տէրտի տէրուլինէ պիբ
չաթէ արամաթըգտան պաշտա , հիչ
տէկիլ իսէ վիտիկիմիլի սաաաթաթ
խալիսթլէթ վէ էմրի պասիթլէթ նա-
սիհալլարընտան տախի հիչ պիբ
տէքս վէ հիսսէ ալմադ իսթէմէ-
միլլէր տիր .

ԱՍԽԱԹԱՂԱՐԱՆՏԱՆ

ԿՐԹԱԿԱՆ ՊԱՏՐԱՆՔ

Քաղաքիս երեք թաղերու Ազգ .
Վարժարանաց տարեկան հարցա-
քննութիւնները լմացան , և մրցա-
նակաց ու վկայականաց բալլաման
վերջին հանգէսը տեղի ունեցաւ
յուլիս 27ին , կիրակի օր , Ս . Կա-
րապետ Եկեղեցւոյ մէջ , ինքնակա-
յութեան Երկսեռ ազգայնոց որք
ըստ ընկալեալ բացատրութեան
մեկնեցան քաղցր տպաւորութեան
տակ :

Արամեան , Ներսէսեան և Ռու-
բինեան Երկս . Վարժարաններն հե-
տըզհետէ տուին իրենց ընթացա-
ւարտներն անակնկալ բեղմնաւո-
րութեամբ . այնպէս որ , միայն
այս վերջին երկուքին և պաշտօնա-
կան ընթացաւարտներու համա-
գումարն եղաւ 24 . Իրողութիւն մը
որ պերճաբոս թիւերով կը հաս-
տատէ թէ՛ ո՛չ տնտեսական տիրող
տագնապն , ո՛չ ալ ուսուցչի յա-
րաճուն փոփոխութիւններն երբեք
ազդեցութիւն չեն ըրիր այս վար-
ժարանաց զասական ընթացքին ու
տարեկան արդիւնաբերութեան
վրայ . բայց երբ այս ընթացա-
ւարտներու քանակ չէն անցնիք
և որակ չին , ալ անկարելի կըլլայ
չհաստատել թէ կրթական պատ-
րանքն եղած է կատարեալ .

Հոս անցողակի յիշենք նաեւ թէ
Մանկապարտէզներն ալ որոց մա-

սին տարի մ'առաջ մեր այս էջե-
րուն մէջ գրածները վերջերն ի-
րենց արձագանքը գտան « Մա-
սիս » ի մէջ Տիկին Մատակեանէ ,
հոս ևս կատարեցին իրենց դերն
ամենափայլուն յաջողութեամբ .

Դիտողութիւն ըլլուեցաւ թէ՛ ո՛չ
միայն մանչերն այլեւս մանաւանդ
աղջիկներն ընդհանրապէս շատ իսկ
են տակաւին ընթացաւարտ ըլլա-
լու համար , ասոր դէմ ի՛նչ ա-
ռաքիւլի՛ աղէկ . ի՛նչ ընենք .
ծնողք կուզեն առնել զանոնք վար-
ժարանէն . որովհետեւ . . . ալ
նշանելու աղջիկներ են : Մեր կըր-
թական վարչութիւնը ա՛յսքան ա-
ռաջ տանիլ ուզեցին ահա իրենց
միամտութիւնը , և չուզեցին հո-
ւատալ թէ , մանաւանդ մայր մը
երբ իր աղջիկը չափահաս ըլլալ
սկսի , նախասիրական երազ մ'ու-
նի , իբր այն թէ՛ երկտասարդեն-
րու բանակ մը գիշեր ցերեկ իր
ամըն դուռն ափ առած՝ աղջկա-
նը ձեռքը կուղէ անդադար .
Կը զգա՞ք թէ խնդրայն ամենէն
փափուկ տեղը կը գտնուիք :

— Ենթադրենք թէ՛ մանաւանդ-
ե . Դասարանի մը աղջիկներէն մէկ
երկուքին ձեռքն ուղողները եղած
ըլլան գէթ մայրենի երեւակայու-

թեան մէջ , ու այս պարագան
միայն իրաւունք տուած ըլլալ
նոյն դասարանին ամբողջ աղջկանց
հագցնել ընթացաւարտի չըջագ-
դեստ . ասիկա ըստ ինքեան դժ-
բաղդութիւն մը պիտի չհամարէ-
ի՞ք նոյն դասարանին նուազ գե-
ղեցիկ և մանաւանդ ազեղ ու աղ-
քատիկ աղջկանց համար , զորս
հիմնական և զօրաւոր կրթութե-
նէ մը զրկելու համար իրենց բո-
վանդակ յանցանքն այն եղած է
որ , սերունդսը անկրթ են ու-
նեցեր , որոնց ծնողաց քմահաճոյ-
քին համակերպութեան պէտքըն
իբր թէ իրաւունք տուեր է իրենց
ատենի կրթական վարիչ մարմնոյն
նահատակել զիրենք ընթացաւար-
տի հրապուրել տիտղոսին ու փա-
ռաւոր չըջագդեստին տակ :

Ի՛նչ . արեւօք մեր կրթ . Մա-
գիւրներու նպատակը հարսնտու-
նելը հասցնել է թէ ընտանեաց
ընտիր մայրեր ու օգտակար քա-
ղաքացիներ պատրաստել .

Անաթան ձեռքերէ արժանա-
ւորադոյն ձեռքերու յանձնուած
կրթական սպանդանոցներ , միայն
տասնհինգ ամսուան մէջ , կար-
տադրին այսպէս 24 ընթացա-
ւարտներ , որոց մանչերը՝ « քսան
և չորս » , իսկ աղջիկները՝ « տասնև
եօթն » ճիւղերու վրայ կանցնեն
և յաջող քննութիւններն . . .

Է՛հ , կը խոստովանին թէ , մեր
ժողովուրդը առաւելապէս տրա-
մադիր է միշտ արտաքին ցոյցերէ
հրապուրուելով խաբուելու . բայց
կը հատապաշտեն նաեւ թէ՛ իր այդ-
տրամադրութիւնը շահագործելու
արհեստը նախանձելու արհեստ մը
չէ , և ենթադրել կուտայ անագ-
նիւ նկարագիր ,

Մեր դիրքը չներբ մեզ աւելի
ծանրանալ կրթական այս վերջին
ցաւալի անջկատակներուն վրայ :

ՊՕԼՈՍ Թ . ՃԻՆՃԻՀԱՆՁՆՁ

1 օգոստ . 1897

Ատաբաղար :

ԳԵՂԵՑԻԿ ԽՕՍՔԵՐ
ԵՒ
ՕԳՏԱԿԱՆ ՄՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Կեռնաթի ԵՐԱԳԻՐ . Բենիամին
Ֆրանքլին՝ մի բարոյական կեանքի
ձգտելու , իւր թերութիւններն
ուղղելու , բարի սովորութիւննե-
րու մէջ ինքզինքն ամրացնելու և
առաքինի կեանք վարելու դիտա-
ւորութեամբ՝ բարի յատկութիւն-
ներու ցուցակ մը շինեց , որ է հե-
տեւեալն .

1. — « Ժուժկալութիւն » . Մի՛
ուտեր այնքան , որ անասուն դառ-
նաս , այնքան ալ մի՛ խմեր , որ
գլուխդ բորբոքի :

2. — « Լուռութիւն » . Միայն այն
խօսէ՛ ինչ որ քեզ և ուրիշներուն
օգտակար է :

3. — « Կարգապահութիւն » . Ա-
մէն մի բանի որոշ տեղ տուր , ա-
մէն մի գործիդ որոշ ժամանակ :

4. — « Վճռականութիւն » .
Վճռէ՛ կատարել , ինչ որ պիտի ը-
նես . և կատարէ՛ ինչ որ վճռած
ես :

5. — « Սակաւապետութիւն » .
Անօգուտ ծախք մ'ըներ ո՛չ քեզ , ոչ
ալ ուրիշներու համար . ըսել է թէ՛
մի՛ լինիր վատնող :

6. — « Զանաւորութիւն » . Ժա-
մանակդ երբեք մի՛ կորսնցնիր ,
միշտ օգտուէտ գործով պարա-
պիր , արա՛ ինչ որ միայն կարե-
ւոր է :

7. — « Անկեղծութիւն » . Մի՛ ընտ-
րեր խոտորակ ճանապարհներ և
փոյթ տար , որ միայն անկեղծու-
թիւնը և պարզութիւնն մտքե-
րուդ առաջնորդ լինին :

8. — « Արդարութիւն » . Ոչ ոքի
դէմ անիրաւութիւն մի՛ գործեր ,
և ըրէ՛ ուրիշներուն՝ ինչ որ նոքա
իրաւունք ունին քեզմէ սպասելու :

9. — « Երկայնմտութիւն » . Ըզ
գոյ կաց ծայրայեղութենէն եւ
վրէժխնդիր մի՛ լինիր քեզ վրա-
ւորողներէն , թէպէտ և կարծէիր
թէ՛ անոնք արժանի են ադոր :

10. — « Մաքրասիրութիւն » . Ոչ
մարմնոյդ վրայ կեղտ համբերէ ,
ոչ չորեքուդ վրայ և ոչ ալ բնա-
կարանիդ մէջ :

11. — « Անդորրութիւն » . Չնչին
կամ սովորական և անխուսափելի
պատահարներէն մի՛ վրդովիր , մի՛
զայրանար , (պարտ է յամենայնի
հանդարտ ընթանալ) :

12. — « Կուսութիւն » . Սերիժ
և մաքուր կեանք վարէ՛ , որպէս
զի՛ ո՛չ քո հանգստութիւնն և բա-
րի համբաւը վնասուի , ոչ ալ ու-
րիշինը :

13. — « Խոնարհութիւն » . Նը-
մանէ Երեսուն և Սոկրատէսին :

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻՑ ԲՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆԸ

Ամերիկացի հեղինակ մը , Պ .
Սուրիթ — Մարտըն մին է այն գրող-
ներէն , որոնք մեծ մարդերու կեն-
սագրութիւնները գրելով իբր կեն-
դանի օրինակ կուզեն երկտասարգ-
ներուն աչքին տակ դնել : Այս
նպատակով , հարկւրաւոր գրքեր
կան գրուած . իր վերջին մէկ գոր-
ծին ծայրը շարած է հետեւեալ
18 պատուիրանքները , որոնք ա-
մէն բանէ աւելի կրնան մեզ տե-
ղեկացնել թէ՛ Ամերիկացին ինչ-
պէս կը հասկնայ կեանքը :

1. — Պատե՛հ առթի մի՛ սպասէք

այլ առթի՛ր ստեղծեցէք .
2. — Երբ երկտասարգ մը հաս-
տատմութիւն ունի ու այս ու-
րէնը գիտէ , անկարելի է գուշակել
թէ՛ իր յաջողութիւնը մինչեւ ուր
պիտի հասնի :

3. — Ձեր ժամանակին մէկ վայր .
կեանք մի՛ կորսնցնէք . եթէ Կա-
տարժնի պէս հանճարի տէր մարդ
մը միշտ գիւրք մը ունի գրպանը ,
վախճանով որ կեանքին մէկ վայր-
կեանք կը կորսնցնէ , սովորական
մարդ մը ի՛նչ միջոցներ ձեռք առ-
նելու է ժամանակ չի կորսնցնելու
համար :

4. — Ձեր միակ մտադրադութիւն
նը թող ըլլայ ասպարէզ մը ընտ-
րել ձեզի . « Ի՛նչ բանի օգտա-
կար ես » . Այս է դարուս հար-
ցումը :

5. — Ձեր բոլոր կորովը միակ ու
անփոփոխ նպատակի մը վրայ կեդ-
րոնացուցէք . Պարապ վարանում .
ներով ժամանակ մի՛ անցունէք ,
Զանազան բաներու վրայ մի՛ խոր-
հիք , ալ « միակ » բանի մը վրայ
յամառօրէն :

6. — Անցեալին կամ ապագային
վրայ մտածելով ժամանակ մի՛ կոր-
սնցնէք , ալ ուշադիր եղէք ներ-
կայ վայրկեանը չի վախցնելու :

8. — Բարեկրթ եղէք , Բարե-
կրթ մարդը կրնայ առանց հա-
րստութեան ալ իր ճանրան շա-
րունակել . բոլոր դռները կը բաց-
ուին իր առջեւ ու ամէն տեղ
կրնայ մտնել առանց վճարելու :

9. — Ամենէն բարձր տաղանդը
վարուղութեան (թագթ) և ող-
ջախոհութեան տեղը չի բռնէր .
Կեանքի արշաւին մէջ ողջախոհու-
թիւնն է միայն որ կրկեսը կը բա-
նայ մարդուս առջեւ :

10. — Ինքզինքնիդ յարգեցէք
և ձեր անձին վրայ վստահութիւն
ունեցէք . ուրիշներուն ալ վստա-
հութիւն ներշնչելու լաւագոյն մի-
ջոցն է :

11. — « Այստե՛հ կամ մեռի՛ր » .
այս է բնութեան նշանաբանը .
Եթէ դադարէք ալիսատել՝ մտա-
ւորապէս , բարոյապէս և նիւթա-
պէս . . . կը մեռնիք :

12. — Նկարագիր ունեցէ՛ք .
յաջողութիւնը նկարագրէն կը ծնի :

13. — Ճշգրութիւնը առփանքով
սիրեցէ՛ք . մէկ կատարեալ գործ
մը կրկնատար քսան գործէն աչ-
ղէկ է :

14. — Ձեր կեանքը ինչ որ ընէք՝
ան կըլլայ . Այստե՛հ մեր տուածը
կը վերադարձնէ մեզ :

15. — Մեր անյաջողութիւններէն
օգտուելու վարժուի՛րք :

16. — Ձեկայ բան մը որ յամա-
ռութեան (1) չափ օգտակար ըլլայ ,
Հանճարն իսկ երբեմն կը վարանի ,
կը խալիսափէ , կը լուքնի . բայց
յամառութիւնը միշտ ապահով է
որ պիտի շահի :

17. — Այստե՛հ կատարելա-
պէս առողջ ըլլալ ու շատ ապրիլ .
Յաջողութեան առաջին պայմանն
է « առաջնակարգ կենդանի » մը
ըլլալ :

18. — Կտրուկ եղիք և ինչ գործ
որ ունենաք՝ շուտ տեսէք (2) :

Հաւաքեց

Ռ . Ս . ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ

Ս Երուսաղէմ :

(1) Պուլուրէթի « Ինստիտուցի »
մանէաստեան ալմաթըպ , անճագ
« սէպաթ » ու « մէթանէթ » վէ
« իգտալ » մանէաստեան ալմաթը-
բը , չիւնքի ինստիտուցի ճէհա-
լէթտէն նշէթ իտեր :

(2) Միլլէթիմիգ իշին , էն ղիեա-
տէ էլզէմ վէ միւլֆիտ օլան իչպու
նասիհաթ տըր :